

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Arquitectura de Computadores		Código	614G01033
Titulación	Grao en Enxeñaría Informática			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Electrónica e Sistemas			
Coordinación	Doallo Biempica, Ramon		Correo electrónico	ramon.doallo@udc.es
Profesorado	Doallo Biempica, Ramon		Correo electrónico	ramon.doallo@udc.es
	Touríño Dominguez, Juan			juan.tourino@udc.es
Web	campusvirtual.udc.es/moodle/			
Descrición xeral	- Arquitecturas microprocesador (microprocesadores comerciais, multithreading, multicore) - Arquitecturas multiprocesador			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A33	Capacidade de analizar e avaliar arquitecturas de computadores, incluíndo plataformas paralelas e distribuídas, así como desenvolver e optimizar software para elas
B1	Capacidade de resolución de problemas
B2	Traballo en equipo
B3	Capacidade de análise e síntese
B4	Capacidade para organizar e planificar
B5	Habilidades de xestión da información
B7	Preocupación pola calidade
B8	Capacidade de traballar nun equipo interdisciplinar
B9	Capacidade para xerar novas ideas (creatividade)
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Capacidade de analizar e avaliar arquitecturas de computadores, incluíndo plataformas paralelas e distribuídas, así como desenvolver e optimizar software para elas	A33		
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.		B2	
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.		B3	
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		B4	
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas con que se deben enfrontar.	A33		
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.		B7	

Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		B8 B9	C8
Capacidade de resolución de problemas		B1	
Traballo en equipo		B2	
Capacidade de análise e síntese		B3	
Capacidade para organizar e planificar		B4	
Habilidades de xestión da información		B5	
Capacidade para xerar novas ideas (creatividade)		B9	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1 C2
Preocupación pola calidade		B7	
Capacidade de traballar nun equipo interdisciplinar		B8	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.			C2
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Arquitectura microprocesador e multinúcleo.	1.1. Introdución ao procesamento paralelo: condicións e granularidade do paralelismo; taxonomía de Flynn. 1.2. Paralelismo a nivel de instrución: planificación estática e dinámica, predicación e especulación. 1.3. Multithreading 1.4. Procesadores multinúcleo 1.5. Exemplos comerciais.
2. Arquitecturas paralelas.	2.1. Introdución: clasificación, lista Top500, aplicacións 2.2. Redes de interconexión 2.3. Coherencia caché

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Prácticas de laboratorio	A33 B1 B9	14	42	56
Sesión maxistral	B3 B4 B5 B7 C2 C6 C8	21	42	63
Traballos tutelados	B2 B8 C1	7	21	28
Proba obxectiva	B1 B3 B9 C6	2	0	2
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Prácticas de laboratorio	- Optimización do rendemento facendo énfase no aproveitamento do paralelismo a nivel de instrución ou a nivel de thread nun procesador. - Programación avanzada de arquitecturas paralelas utilizando la biblioteca de paso de mensajes MPI (Message-Passing Interface)
Sesión maxistral	Exposición oral complementada con el uso de las TIC, acompañada de preguntas dirigidas a los estudiantes para afianzar la discusión y conocimientos con el fin de mejorar el aprendizaje. Puede haber debates sobre cuestiones del ámbito de trabajo.
Traballos tutelados	Os estudantes elaborarán en grupos traballos dirixidos sobre unha temática específica da materia, e farán unha exposición en clase para o resto dos compañeiros.
Proba obxectiva	Prueba sobre los conceptos teóricos presentados en las sesiones magistrales.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Prácticas de laboratorio:
Prácticas de laboratorio	Análisis con el estudiante del trabajo que está realizando, y la defensa de su práctica una vez ha terminado.
Traballos tutelados	Traballos tutelados: Los problemas propuestos se resolverán en clases de trabajo en grupos reducidos. Sesión maxistral: Atención personal en horas de tutoría para aclarar dudas surgidas en el seguimiento durante el curso de la materia. Prueba obxectiva: Revisión de los ejercicios realizados.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	B1 B3 B9 C6	Prueba sobre los contenidos trabajados en las sesiones magistrales.	50
Prácticas de laboratorio	A33 B1 B9	- Optimización del rendimiento haciendo énfasis en el aprovechamiento del paralelismo a nivel de instrucción o a nivel de thread en un procesador. - Programación avanzada de arquitecturas paralelas utilizando la biblioteca de paso de mensajes MPI (Message-Passing Interface) Se valora su correcto funcionamiento, la estructuración del código, la comprensión de los conceptos trabajados.	30
Traballos tutelados	B2 B8 C1	Se valora la capacidad de comprensión y síntesis sobre el tema propuesto, y la calidad de la presentación.	20
Outros			

Observacións avaliación

* En el caso de la asignatura ofertada como obligatoria en el itinerario de Tecnologías de la Información, los porcentajes de calificación serán:

- Prácticas de laboratorio: 40%
- Prueba objetiva: 60%

* En el caso de la asignatura ofertada como optativa en el itinerario de Tecnologías de la Información, los porcentajes de calificación serán:

- Prácticas de laboratorio: 30%
- Prueba objetiva: 50%
- Trabajos tutelados: 20% (en este caso se valora la realización de trabajos individuales o en grupos reducidos directamente relacionados con los contenidos de la materia)

* Consideraciones generales: - La evaluación de los alumnos consistirá en la suma de calificaciones obtenidas con una prueba escrita al final del curso, prácticas de laboratorio y trabajos tutelados (en su caso).

- La evaluación del profesorado se realizará a través de las encuestas de evaluación docente, a cubrir por todos los alumnos de la asignatura.

*Aspectos y criterios de evaluación: Para aprobar la asignatura es condición necesaria obtener como mínimo un 30% de la puntuación de la prueba escrita y un 30% en la parte de prácticas/trabajos tutelados. La evaluación de las prácticas se realiza a lo largo del curso (en evaluación continua).

* Alumnos matriculados a tiempo parcial: Se dotará de flexibilidad horaria a los alumnos matriculados a tiempo parcial para la realización de las prácticas/trabajos de la asignatura usando para ello las horas de tutorías de los profesores.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Hennessy, J. L. y Patterson, D. A. (2003). Computer Architecture: A Quantitative Approach. Morgan Kaufmann - Ortega, J., Anguita, M. y Prieto, A. (2005). Arquitectura de Computadores. Thomson - Patterson, D. A. y Hennessy, J. L. (2000). Estructura y Diseño de Computadores. Reverté - Stallings, W. (2006). Organización y arquitectura de computadores. Reverté
Bibliografía complementaria	- Sima, D. , Fountain, T. y Kacsuk, P. (1997). Advanced Computer Architecture. Addison-Wesley - Hwang, K. y Xu, Z. (1998). Scalable Parallel Computing. McGraw-Hill - Culler, D. E. y Singh, J. P. (1999). Parallel Computer Architecture: a Hardware/Software Approach. Morgan Kaufmann - Tannebaum, A. S. (1999). Structured Computer Organization. Prentice Hall

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Estrutura de Computadores/614G01012
Concorrenca e Paralelismo/614G01018

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Codiseño Hardware/software/614G01031
Dispositivos Hardware e Interfaces/614G01032

Materias que continúan o temario

Enxeñaría de Infraestructuras Informáticas/614G01059
Sistemas Empotrados/614G01060

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías